

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207733
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8122207733.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti 1/. S. J.É., J.. XX.XX.XXXX, X/ J. J., J.. XX.XX.XXXX M. X/ Z. J. J.. XX.XX.XXXX, Y. G. I. XXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., pochádzajúce z matky S. J., V.. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, právne zastúpenej: JUDr. Kišeľak, s.r.o., Weberova č. 8, 080 01 Prešov, IČO: 53 916 425 a otca I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, právne zastúpeného Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom Hlavná 50, Prešov v konaní o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 28P/224/2022 - 431 zo dňa 11.12.2023, takto

rozhodol:

- Zrušuje rozsudok vo výroku I., II. a VIII. a v rozsahu zrušenia konanie zastavuje.
- Potvrdzuje rozsudok vo výroku III., IV., V., VI. a IX.
- Zrušuje rozsudok vo výroku VII.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. zveruje maloleté deti S. J., nar. XX.XX.XXXX, J. J., nar. XX.XX.XXXX a Z. J., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky,
- obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok,
- otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého S., sumou vo výške 170.- Eur mesačne, na výživu maloletej J. sumou vo výške 140.- Eur mesačne a na výživu maloletého Z. sumou vo výške 90.- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc 06.09.2022 do 06.05.2023,
- dĺžné výživné za obdobie od 06.09.2022 do 06.05.2023 vo výške súhrne 3.200.- Eur sa otec zaväzuje zaplatiť v 10-tich splátkach po 320.- Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok,
- otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého S., sumou vo výške 80.- Eur mesačne, na výživu maloletej J. sumou vo výške 70.- Eur mesačne a na výživu maloletého Z. sumou vo výške 50.- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc 06.05.2023 do právoplatnosti výroku o rozvode, teda 05.12.2023,

VI. dlžné výživné za obdobie od 06.05.2023 do 05.12.2023 vo výške súhrne 1.000.- Eur sa otec zaväzuje zaplatiť v 10-tich splátkach po 100.- Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok,

VII. v prevyšujúcej časti výživného návrh z a m i e t a,

VIII. styk mal. detí s otcom sa neupravuje,

IX. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že matka návrhom doručeným súdu dňa 06.09.2022 žiadala zveriť maloleté deti pochádzajúce z manželstva rodičov do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca žiadala určiť výživné a žiadala neupraviť styk otca s maloletými deťmi. Otec žiadnym spôsobom podľa matky neprispieva na výživu a výchovu detí, o domácnosť sa výlučne stará ona. Každý z manželov má svoj bankový účet, spoločne nehospodária, otec platí inkaso a všetky ostatné potreby rodiny a maloleté deti odkazuje na matku a jej príjem. Matka zároveň podala aj návrh na rozvod manželstva. Toto konanie sa vedie na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27P/224/2022. Vo veci bolo rozhodnuté 09.10.2023, pričom výrok o rozvode, zverení maloletých detí do starostlivosti matky a o zastupovanie a spravovanie majetku oboma rodičmi nadobudol právoplatnosť 05.12.2023. Súd vychádzal z toho, že „matka pracuje v reštaurácii ako čašnička s priemerným čistým mesačným príjmom 570.- Eur, poberá aj prídavky na deti a uplatňuje si aj daňový bonus. Hradí výdavky: stravu v škole 50.- Eur na každé dieťa, ZRPŠ 20.- Eur ročne na každé dieťa ŠKD 15.- Eur, TF 3.-Eur na mesiac, strava 160.- Eur, ošatenie 60.- Eur na tri deti, hygiena na tri deti 30.-Eur mesačne, lieky, kredit pre deti 4.- Eurá mesačne pre každé dieťa sporadické voľnočasové aktivity, hygiena pre matku 10.- Eur mesačne, ošatenie pre matku 12.- Eur mesačne, benzín 200.- Eur, splátka za auto 30-50.-Eur, telefón 28 Eur. Otec pracuje ako profesionálny vojak a jeho priemerný čistý mesačný príjem je 2.500.- Eur. Hradí výdavky: energie 130.- Eur, internet a TV 50.- Eur, lízing 276.- Eur, pohonné hmoty 150-180.-Eur, strava 300.-Eur a jednorazové výdavky na domácnosť.“

3. Súd prvej inštancie odôvodnil výrok o výživnom nasledovne: „Súd ako je už zrejmé z vyššie uvedeného mal za to, že je potrebné vyživovaciu povinnosť posudzovať v dvoch obdobiach, a to od podania návrhu do začiatku tzv. „faktickej striedavej starostlivosti,“ od 6.9.2022 do 6.5.2023, a od 6.5.2023 do právoplatnosti výroku o rozvode, teda, do 5.12.2023. Ako je už z vyššie opísaného priebehu „faktickej striedavej starostlivosti“ zrejmé, nešlo o štandardný priebeh striedania starostlivosti. V prvom rade nefungovala, ani doposiaľ nefunguje medzi rodičmi vzájomná komunikácia, ani komunikácia organizačná ohľadom detí. Jediným cieľom tejto „striedavej starostlivosti“ bola snaha matky otcovi ukázať, čo znamená starostlivosť o tri mal. deti, preto z domácnosti odchádzala. Pokiaľ ide o náklady spojené s bývaním, tie za obe obdobia pokrýval otec. Čo sa týka osobnej starostlivosti, z faktického priebehu striedavej starostlivosti, súd pri určovaní zohľadnil neprítomnosť matky, a teda za toto obdobie určil nižšie výživné. Z výpisov z účtu matky, ako aj z pokladničných blokov bolo zrejmé, že matka hradila deťom stravu a oblečenie, ako aj ďalšie potreby do školy. Z výpisu z účtu otca, ktorý selektívne vybral len platby z obchodných domov Kaufland, Lidl, Teco, či obchodov Coop Jednota nebolo zrejmé aký druh tovaru otec nakupoval. Priemerne súhrne za mesiac to tvorilo sumu do 200.-Eur. Nešlo však o preukázanie, či nákupy obsahovali len stravu, keďže v predmetných obchodných domoch možno zakúpiť rôzny tovar. Otec priložil aj výpisy z výberu hotovosti v priemere cca 200.- Eur mesačne, tvrdiac, že išlo o peniaze vybrané na stravu pre mal. deti. Pravidelne vyberal hotovosť z bankomatu, pričom súčasne tesne pred tým, alebo potom urobil nejaký nákup napr. v Kauflande, v Lidli, za ktorý zaplatil kartou, je preto nelogické tvrdenie o použití takto hotovostne vybraných peňazí na stravu na deti, ak niekto deň, či dva vopred vyberie hotovosť z bankomatu, aby následne alebo tesne pred tým, urobil nákup, za ktorý zaplatí kartou a to aj napriek tomu, že má danú hotovosť k dispozícii. Tiež nemožno uzavrieť, že šlo o náklady určené na potreby detí a nie výlučne na potreby otca. Naopak pokladničné bloky matky obsahovali položky stravy v množstve, ktoré zodpovedá potrebám rodiny.

Súd zohľadnil časť výdavkov na stravu a náklady v súvislosti s bývaním, ktoré hradil otec, avšak súd mal za to, že to nepokrylo výdavky mal. detí v takej miere, že by dlžné výživné za dané obdobie otcovi nevzniklo vôbec. Jednorazové výdavky na sezónne oblečenie pre mal. J. a zaplatenie lyžiarskeho výcviku mal. S. súd nezarátal do bežných nákladov na pokrytie výživného. Taktiež nezohľadnil ani výdavky spojené so zubnou starostlivosťou maloletých detí, keďže ide o výdavky, ktoré sú preplácané zo zdravotného poistenia. Výdavky 100.- Eur na voľnočasové aktivity neboli preukázané ako pravidelné.

V prvom období určil, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého S., sumou vo výške 170.- Eur mesačne, na výživu maloletej J. sumou vo výške 140.- Eur mesačne, a na výživu maloletého Z. sumou vo výške 90,- Eur, teda súhrne 400.- Eur. Za dané obdobie vzniklo dlžné výživné súhrne vo výške 3.200.- Eur, tie povolil otcovi zaplatiť v desiatich splátkach po 320.- Eur. V druhom období zohľadňujúc neprítomnosť matky a jej nepodieľanie sa na osobnej starostlivosti o mal. deti, určil otcovi prispievať na výživu maloletého S., sumou vo výške 80.- Eur mesačne, na výživu maloletej J. sumou vo výške 70.- Eur mesačne, a na výživu maloletého Z. sumou vo výške 50.- Eur mesačne, teda súhrne 200.- Eur. Za dané obdobie vzniklo dlžné výživné, za sedem mesiacov, ale keďže po vyhlásení rozsudku o rozvoде manželstva otec za dva mesiace už zaplatil výživné, teda dlžné výživné bolo za päť mesiacov, t.j. 1.000.- Eur, aj to súd otcovi povolil zaplatiť v desiatich splátkach po 100.- Eur. V prevyšujúcej časti návrh zamietol z vyššie uvedených dôvodov, s poukazom na zohľadnenie určitých výdavkov, ktoré za rozhodné obdobia otec vynaložil, ako aj s tým, že vyživovaciú povinnosť majú obaja rodičia.“

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, a to podľa textu odvolania proti všetkým výrokom okrem výroku VII. Odvolanie odôvodnil tým, že rozsudok nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je ani riadne odôvodnený. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky týkajúcich sa obsahu, rozsahu a kvality odôvodnenia a iných procesných podmienok súvisiacich s vypracovaním rozsudku. Uviedol, že výroky o výživnom sú nedostatočne odôvodnené, nezrozumiteľné a nelogické. Otec namieta, že súd prvej inštancie určil neprimerane vysoké výživné, aj keď nemal určiť žiadne výživné, pretože otec si riadne plnil vyživovaciú povinnosť k maloletým deťom a v prevažnej miere zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloleté deti. Poukázal na to, že maloleté deti po celý žili aj doteraz žijú v mieste bydliska otca v obci I. XXX a matka odtiaľ odchádzala preč, z čoho vyplýva, že prevažnú časť osobnej starostlivosti a aj vyživovacej povinnosti k deťom plnil aj naďalej plní otec. Matka jej mimo domu, buď práci alebo v prenajatom byte v K., preto je nelogické a nezákonné, aby otec bol povinný platiť bežné výživné k rukám matky, keď otec po celý čas zabezpečoval bývanie maloletých detí a všetky ostatné potreby, vrátane stravy. Otec namieta, že matka si cez bežné výživné uspokojuje svoje vlastné potreby a toto výživné nie je použité na potreby maloletých detí, ale aj použité zjavne na platenie nájmu za byt v K.. Otec poukázal na spotrebný charakter výživného, na povinnosť vyčísliť výdavky maloletých detí. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu matka uviedla, že rozsudok považuje za správny, nesúhlasí s odvolaním otca.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že určenie výšky výživného bolo ponechané na rozhodnutie Okresného súdu Prešov.

7. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné.

8. Odvolací súd poukazuje na to, že z rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol vyhlásený dňa 11.12.2023 vyplýva, že dňa 05.12.2023 (teda pred vyhlásením rozsudku v tejto veci), nadobudol právoplatnosť výrok o rozvoде manželstva, zverení maloletých detí do starostlivosti matky a o zastupovaní a spravovaní majetku obidvoma rodičmi v konaní vedenom pod sp. zn. 27P/224/2022. Za takéhoto stavu súd prvej inštancie nemal žiaden dôvod rozhodovať o zverení maloletých detí, o práve rodičov zastupovať svoje deti a spravovať ich majetok ani o úprave styku, pretože takýto výrok už je nadbytočný. Toto konanie (28P/224/2022) je konaním, v ktorom rozhoduje súd o zverení maloletých detí, styku rodičov s nimi a ich zastupovaní a správe ich majetku na čas do rozvoда manželstva rodičov maloletých detí. Ak v čase rozhodovania o takejto úprave bol právoplatný výrok o rozvoде manželstva, bolo potrebné konanie o zverení maloletých (do starostlivosti jedného z rodičov, striedavej alebo spoločnej starostlivosti), o zastupovaní maloletých a správe ich majetku ako aj o úprave styku zastaviť, pretože vyhlásený výrok by sa nemohol nikdy uplatniť a uplatnila by sa úprava na čas po rozvoде manželstva vyplývajúca z rozsudku o rozvoде. Z uvedeného dôvodu odvolací súd postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. a VIII. (výrok o zverení, styku a zastupovaní detí a správe ich majetku) a v rozsahu zrušenia konanie zastavil.

9. V uvedenej situácii teda nemá význam rozhodovať o zverení detí, má však význam rozhodovať o výživnom. Pre rozhodnutie o výživnom v takejto situácii nie je nevyhnutné, aby bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti jedného rodiča, je potrebné vychádzať z toho, že výživné bude uložené

platiť tomu rodičovi, ktorý v menšej miere plnil svoju vyživovaciu povinnosť (pri zohľadnení osobnej starostlivosti aj finančných plnení).

10. Rozhodnutie o výživnom je podľa názoru odvolacieho súdu vecne správne. Zo spisu vyplýva, maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov S. J. a I. J.. Z rozsudku tak isto vyplýva, že od podania návrhu do 06.05.2023 rodičia žili v spoločnej domácnosti a matka v tom čase uhradila všetky potreby maloletých detí, otec len platil náklady súvisiace s užívaním domu (inkaso). Zo spisu vyplýva, že od 06.05.2023 sa rodičia dohodli, že budú vykonávať vo vzťahu k maloletým deťom striedavú osobnú starostlivosť, kedy maloleté deti žili v spoločnom rodinnom dome svojich rodičov a dva týždne sa o ne starala matka, druhé dva týždne sa o ne staral otec. Obaja rodičia predložili viaceré doklady svedčiace o tom, že v uvedenom čase platili životné náklady maloletých detí, a teda starali sa o ich výživu. Do plnenia vyživovacej povinnosti otca je potrebné zahrnúť aj to, že platil náklady súvisiace s prevádzkou rodinného domu, v ktorom deti bývali. Odvolací súd je toho názoru, že ak rodičia žili v spoločnej domácnosti, avšak jeden z rodičov si neplnil dostatočne svoju vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletým deťom, možno určiť výživné napriek tomu, že rodičia žili v spoločnej domácnosti s deťmi. Súd prvej inštancie správne zohľadnil, že otec má vyšší príjem, že matka vo väčšom rozsahu hradila potreby detí a v čase, kedy neprebíhala striedavá starostlivosť, sa väčšou mierou osobne starala o maloleté deti. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie o tom, ako obaja rodičia plnili svoju vyživovaciu povinnosť. V konaní nebolo preukázané, že otec v celom rozsahu zabezpečoval potreby mal. detí vrátane stravy - z vykonaných dôkazov vyplýva, že jeho nákupy boli v rozsahu cca 200 eur mesačne, čo nezodpovedá potrebám rodiny. V konaní bolo preukázané, že matka hradila deťom stravu a oblečenie, ako aj ďalšie potreby do školy. Otec vzhľadom na svoj výrazne vyšší príjem oproti príjmu matky mal prispievať viac na potreby maloletých detí.

11. Ako obiter dictum odvolací súd uvádza, že pri určovaní výživného možno ako pomôcku použiť tabuľky vydané Ministerstvom spravodlivosti SR (dostupné napr. tu: [Metodika-Vyzivne.pdf \(gov.sk\)](#)). Tieto zohľadňujú výšku príjmu rodiča povinného výživou, akú časť príjmu musí mať rodič k dispozícii pre svoje potreby, počet vyživovacích povinností, vek detí, mieru starostlivosti rodiča povinného výživou o deti. Výsledky nie sú záväzné (a už vôbec nie sú záväzné presné sumy výživného vypočítané podľa nich), súd môže zohľadniť aj iné právne alebo skutkovo významné okolnosti. Tieto tabuľky možno použiť najmä ako pomôcku pre zjednotenie súdnej praxe v otázke výšky výživného. Vychádzajúc z príjmu otca a potrieb maloletých detí bolo možné uvažovať o určení výživného až v rozsahu cca 37 % z príjmu otca. Výživné, ktoré určil súd, je oveľa nižšie, čo znamená, že súd zohľadnil aj osobnú starostlivosť otca aj finančné plnenia otca.

12. Otec spochybňuje výšku dlžného výživného len v väzbe na to, že spochybňuje výšku mesačného výživného, ktorá je však podľa názoru odvolacieho súdu určená správne. Splatnosť dlžného výživného bola určená správne a zodpovedajúco možnostiam otca - otec dokáže rozhodnutie splniť bez omeškania.

13. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je odôvodnené dostatočne, dáva odpoveď na všetky relevantné skutkové a právne otázky.

14. Z uvedeného dôvodu odvolací súd postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok vo výroku III., IV., V., VI. (výroku o výživnom a dlžnom výživnom) a súvisiacom výroku IX. o trovách konania.

15. Rozsudok vo výroku VII. bol zrušený z dôvodu nadbytočnosti. V konaní o výživné maloletých detí súd nie je viazaný návrhom a ani odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania. Preto v týchto konaniach je nadbytočné rozhodovať o zamietnutí návrhu na určenie výživného v prevyšujúcej časti.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP. Ustanovenie § 52 CMP je všeobecným pravidlom rozhodovania o trovách konania v konaniach vedených podľa ustanovení CMP. Ak CMP ustanovuje inak (napr. v ustanoveniach § 53 - 55), možno sa od tohto všeobecného pravidla odchýliť. V danom prípade nie sú dané dôvody na rozhodnutie podľa iných ustanovení CMP.

17. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).